

MÜ'09

"Lõuna-Eesti ajalugu"

Kadi Kass

Piiriala rahvad on ikka olnud eripärase arenguloo ning segunenud kultuurimõjudega. See väljendub Eesti ajaloos, veelgi teravamalt aga Eesti enda piirialade – näiteks setude ajaloos. Oleme elanud piltlikult kahe maailma vahel: idapoolse jääb õigeusklik Venemaa, läänepoolt tulid aga katoliku, hiljem luteri usu ning usuga kaasnevad teised kultuurimõjud. Piir eri alade vahel ei ole olnud niisiis üksnes geograafiline või administratiivne, vaid ka kultuuriline. Võõrvõim tõi kaasa palju mõjutusi, mis kohalike kommetega segunedes ajaloos olulist rolli on mänginud. Lõunaeestlaste vaadete kujunemine kahe maailma vahel on erinevaid interpretatsioonivõimalusi pakkuv: tuleb pöörduda lisaks ajaloolastele nii arheoloogide, etnoloogide, rahvaluuleteadlaste kui ka teoloogide, geograafide ning filosoofide uurimuste poole.

Metsaülikooli Lõuna-Eesti keele- ja kultuurirühmas arutamegi piiride üle: Lõuna- ja Põhja-Eesti, Võru- ja Setumaa, ajaloo ja tänapäeva vahel. Vaatame kaarte ja paneme iseennast kaardile. Räägime ajaloost, kogu ülejäänud Eestit mõjutanud tähtsündmusist ja võtmetegelastest ning fantaseerime Lõuna-Eesti ajaloo kontekstis teemadel: mis oleks kui ajalugu läinuks teisiti.

Kadi Kass

TÜ ajaloodoktorant, Lõuna-Eesti ajaloo lektor